
Scheidsrechters Clinic DS – November 2018

Onderwerp: De plaatsing van de “Lead en Trail Referee” in 2PO

Zonhoven – Maandag 12 november 2018

Machelen – Woensdag 14 november 2018

Kachtem – Donderdag 15 november 2018

Melle – Maandag 19 november 2018

Duffel – Vrijdag 23 november 2018

Lesgever: Rudi De Reu

Aanleiding tot colloquium

- Mechaniek en plaatsing op het terrein zijn de basis voor een goede arbitrage waardoor de kwaliteit van de “calls” zal verhogen.
- De vaststelling dat er verschillende visies zijn aangaande de plaatsing van de scheidsrechters.
- Door de referee-coaches worden er tegenstrijdige aanbevelingen gegeven aan de refs.
- Mechaniek en plaatsing, hoe belangrijk ook, is een “kapstok”. De kennis van Basketbal, het wedstrijdgevoel, het lezen van het spel en de psychologie zal altijd even belangrijk blijven.

Doelstellingen

- Een goede plaatsing op het veld, zorgt voor een goede beslissing.
- Een beslissing is niet altijd fluiten maar het kan ook een “no-call” situatie zijn.
- Een goede plaatsing betekent dat de scheidsrechter op de juiste “spot” staat. Hiervoor moet hij zich accuraat verplaatsen. Dit betekent niet dat hij constant in beweging moet zijn en “beweegt om te bewegen”.
- In een stabiele positie kan een scheidsrechter de beste beslissing nemen hoewel dat in 2PO niet altijd evident is.

Basispositie van de Trail referee 2PO

Trail: Verantwoordelijkheden in frontcourt

Verantwoordelijke zones: 1 – 2 – 3 – 5 – 6.

Verantwoordelijke lijnen: zijlijn zone 1 en 6 – middellijn

Transitie backcourt/frontcourt: Lead - Trail

- “Trail the trail”.
 - Na een score: Blijf achter de baseline staan tot de bal terug in het spel is en volg de baldrager op afstand.
 - Hierdoor is het mogelijk om het spel te “lezen” (zone, man to man, press, etc) en een eventuele overtreding van de inwerper te zien.

- Tijdens de transitie backcourt – frontcourt: Wanneer de baldrager stevig verdedigd wordt, niet alleen tussen de speler met bal en zijn verdediger kijken, maar:
 - Ondertussen het spel lezen. (zone of man to man, foutieve screens in zone 3 / 4. Etc...).
 - De trail referee moet zijn positie zodanig aanpassen dat hij een bredere gezichtshoek krijgt en een ruimer zicht op het spel in frontcourt.
- Indien de baldrager naar zone 3 gedreven wordt:
 - Proactief opschuiven naar het midden van het veld.
 - Hierdoor kan je snel anticiperen bij een “trap” in zone 3.

Basis positie van de trail in frontcourt

Bal in zone 1 / 2

Probeer als trail referee zoveel mogelijk van binnen het speelveld de wedstrijd te leiden.

Neem een zodanige positie in dat je als trail een ruime gezichtshoek krijgt zodat je het “volledige plaatje” ziet.

Wanneer de referee te dicht bij de spelers staat, heeft hij meestal geen goed zicht op de actie en wordt hij verrast, met “nonsens calls” tot gevolg.

Pas het principe van de “cross-step” toe.

Wanneer de baldrager plots kort verdedigd wordt in zone 1, komt de trail in een positie dat hij zeer dicht bij de actie staat. Probeer binnen de aanwezige ruimte op het speelveld een zo ruim mogelijke gezichtshoek te verkrijgen.

Indien dit niet mogelijk is, moet men buiten de lijnen van het veld een bredere gezichtshoek zoeken of richting middenlijn gaan om een brede gezichtshoek te bekomen.

Bal in zone 3:

Deze zone is de volledige bevoegdheid van de trail voor wat betreft fouten op de baldrager of fouten op shot en overtredingen.

Proactief opschuiven naar het midden van het terrein.

Echter in geval van een penetratie naar de eindlijn in de richting van de lead, zal de lead de actie overnemen en verder volgen op het ogenblik dat de speler met bal op ongeveer 1 meter boven de VW lijn is (pre-game item).

De trail verlegt zijn blik meer naar zone 5/6.

Bal in zone 3 - Penetratie naar doel vanuit zone 3 naar zone 4 richting base line:

Vermijden van dubbel calls – De lead heeft meestal een beter “venster” en volgt de actie.

De trail beweegt langs de zijlijn, volgt de bal niet meer en kijkt naar de andere spelers.

Bal in zone 3 - Penetratie naar doel vanuit zone 3 naar zone 5 via zone 2:

Vermijden van dubbel calls. De trail heeft meestal een beter “venster” en blijft de actie volgen.

De coach langs de zijlijn ziet dikwijls dezelfde actie (weliswaar vanuit een stabiele positie).

Rebound situaties – Functioneel penetreren

Probeer een stabiele positie te hebben of te behouden tijdens reboundsituaties. Dit maakt het gemakkelijker om de spelers te volgen. Lopen en een goede beslissing nemen is moeilijk. In een stabiele positie is dat veel gemakkelijker.

Na een afstandshot, geen penetratie doen om de penetratie. Doe 1 maximaal 2 stappen vooruit.

De penetratie moet functioneel zijn, zo niet, blijf stabiel staan tot het einde van de reboundsituatie.

Wat niet kan, is dat op het ogenblik van een driepunts-poging de trail reeds achteruit gaat (om niet te laat te zijn in de eventuele tegenaanval).

Initiatief in zone 5 door de trail:

Acties in zone 2/5 en spel van de lage post zone 5/6

Algemeen moet de trail meer verantwoordelijkheid nemen in zone 5 wanneer de lead geen rotatie doet en de actie zich voordoet in zone 6/5 (spel van de lage post) of in zone 2/5 (net onder de VW lijn). In beide gevallen staat de lead op 1 lijn met de aanvaller en de verdediger terwijl de trail wel een venster heeft op dergelijke acties.

Zie verder lead – rotatie wanneer wel en wanneer niet?

De valkuilen voor de trail:

Transitie backcourt/frontcourt - Voor de spelers uit lopen waardoor:

- Iedereen behalve de trail heeft de inworpovertrekking op de base line gezien.
- de trail verrast wordt bij een plotse press of interceptie.

Oplossing: achter de spelers blijven. “Trail the trail”.

Backcourt /frontcourt - trap in zone 3

De trail blijft langs de zijlijn lopen terwijl de baldrager naar de overzijde van het veld gedreven wordt. Wanneer er een trap is in zone 3 staat de trail te ver van de actie en mist de fout bij een interceptie of fluit een fout voor een correcte interceptie.

Oplossing: proactief de plaatsing aanpassen en naar het midden van het terrein komen.

Perfect venster in zone 2 – moving screen in zone 1/6

Een perfect “venster” tussen de aanvaller en de verdediger in zone 2 of 3 maar ondertussen het spel niet lezen in frontcourt zone 1/6. Moving screens – Vasthouden door de verdediger – Actie/Reactie.

De lead staat te ver van de actie om geloofwaardig in 1/6 te kunnen fluiten.

Oplossing: venster zoeken tussen de beide spelers en de plaatsing zodanig aanpassen dat het volledige plaatje kan bekeken worden.

Verrast worden door een actie in zone 1

Waardoor je plots veel te dicht staat bij de actie en geen overzicht hebt van het geheel.

Gevolg: je ziet het volledige plaatje niet en neemt hierdoor verkeerde beslissingen.

Creëer ruimte voor jezelf door de crosstep of simpelweg achteruit te gaan en de gezichtshoek te vergroten.

Achterblijvende spelers na een rebound terwijl er een tegenaanval is.

Indien er 2 spelers na de rebound elkaar “ambeteren”, (beide liggen op de grond etc..) was een dubbelfout fluiten vroeger een mogelijke oplossing.

OPGELET: de nieuwe regel m.b.t. de dubbelfout is van toepassing en kan de zaak gecompliceerd maken. Een mogelijke oplossing is om die 2 spelers elk met een UF te bestraffen.

Indien een fout fluiten niet aan de orde is, het spel volgen tot maximaal aan de middellijn. Ondertussen de spelers die op grond liggen blijvend in de gaten houden.

Basispositie van de Lead referee – 2PO

Lead referee – Verantwoordelijkheid in frontcourt

Verantwoordelijke zones: 4 en 5. Deels in zone 6 na een rotatie.

Verantwoordelijke lijnen: de eindlijn en de zijlijn zone 3 en 4.

Transitie backcourt/frontcourt: trial – lead referee

Normale transitie: voor de spelers uitlopen en deze gelijkmatig volgen.

Anticiperen op een mogelijk fullcourt press: opschuiven richting middellijn en gelijkmatig meevolgen.

Bij een snelle tegenaanval: probeer voor de spelers te lopen.

Indien het niet (meer) mogelijk is, loop achter de spelers en zoek een venster tijdens de actie naar doel.

Basisplaatsing lead referee achter de eindlijn.

45° positie achter de eindlijn, creëer een zo groot mogelijke gezichtshoek door de ruimte te gebruiken achter de eindlijn.

Ook niet te ver achter de eindlijn omdat de verplaatsingen te groot zijn bij penetratie waardoor de lead te laat komt om een venster te hebben of bij een rotatie bij spel van de lage post een te grote afstand moet afleggen en je te laat komt om de actie nog te kunnen volgen.

Penetratie naar doel – Zoek een venster.

Zoeken van het venster bij een penetratie naar doel in zone 5. Eventueel kortstondig zijdelings onder de basket komen (zone 4/5), om het venster tussen de spelers te zien. Nadien terug de basispositie innemen indien de bal uit zone 5 gaat.

Bij penetratie vanuit zone 3 naar 4: lead heeft een beter venster dan de trail.

Bij penetratie vanuit zone 3 naar 5: trail heeft een beter venster dan de lead.

Spel van de lage post op rechts zone 5/6 - Wanneer rotatie en wanneer niet?

Wanneer WEL:

De lead roteert – de trail verlegt zijn gezichtshoek naar de VW lijn.

- Twee fysiek sterke “5” speler in 1 on 1. De spelers moeten fysiek voelen dat de actie gevolgd wordt door de lead.
- Veel spelers in zone 1/2/5/6.
- Klein terrein – moeilijk om een skippass te geven naar zone 4.

Wanneer NIET:

De trail blijft de actie in zone 5/6 volgen – De lead kijkt naar de andere spelers.

- “Isolation”: 1 on 1 vanuit zone 6 richting doel, zone 5.
- 2 on 2 vanuit zone 6, de andere spelers in zone 2/3/4.
- Groot terrein, gevaar voor een “skippass” naar zone 4.
- Zone 4 is de volle verantwoordelijkheid voor de lead.

Wanneer je geen transitie doet, dan ook geen cross-call → trail volgt de actie, dus het is zijn verantwoordelijkheid om de actie te blijven volgen.

Spel van de lage post op links.

De basispositie van de lead is van toepassing.

Niet te dicht bij de actie gaan, creëer voor jezelf ruimte om een zo groot mogelijke gezichtshoek te hebben.

Eventueel een stap in het veld zetten om een “venster” te creëren.

De valkuilen voor de lead referee

Ingeven van de bal op de eindlijn in zone 6 met spelers in zone 3 en 4 en 5.

De lead komt onder de basket om de bal aan de inworpner af te geven en heeft hierdoor niet alle spelers in zone 4/5 binnen zijn gezichtsveld. Nadat de bal ter beschikking is van de inworpner kijkt de lead wel naar zone 4/5 en fluit een “reactiefout” van de verdediger in zone 5 en niet de “actie fout” van de aanvaller.

Oplossing: voor de bal te passen naar de inworpner, steeds alle spelers in het gezichtsveld houden, “boxing-in principe” toepassen.

Tijdens reboundsituaties.

De lead scheidsrechter volgt de bal na een afstandsworp. Fouten in de rebound worden hierdoor niet gefloten of een reactie van een speler op een eerdere niet opgemerkte fout. De reactie wordt hierdoor gefloten maar niet de oorzaak.

Oplossing: Niet omhoog kijken en blij stabiel staan.

Door de ruimte achter de eindlijn niet te gebruiken heeft de lead scheidsrechter geen overzicht.

Oplossing: Niet onder doel kruipen, hierdoor verklein je de gezichtshoek.

Rotatie naar rechts tijdens het spel van de lage post terwijl er nog spelers in zone 4 staan.

De lead wordt verrast en heeft geen goed zicht op de afstandsworp vanuit zone 4.

De trail kan niet tussenkomen voor acties in zone 4 (tenzij een duidelijke UF of “save the game call”).

De lead is volledig verantwoordelijk voor zone 4.

Bijkomende signalen 2 punt poging vanuit zone 4 en oogcontact met collega trail.

De lead doet een onnodig bijkomend signaal bij een “net niet 3 punt poging”. De trail ziet de arm van de lead bewegen en denkt hierdoor dat het een 3 punt poging is waardoor hij overneemt.

Hierop volgend zoekt de lead dikwijls oogcontact met de trail om te verduidelijken dat het een 2 punt poging was waardoor de spelers die in zone 5 in de rebound gaan niet gevolgd worden.

Oplossing: geen onnodige bijkomende verwarrende signalen.

Samenwerking lead en trail referee bij speciale situaties – uitbal frontcourt

Uitbal in zone 3 – buiten het gezichtsveld van de lead.

Uitbal in zone 6 – buiten het gezichtsveld van de lead.

Plaatsing tijdens het nemen van vrije worpen:

Trail referee:

Tijdens de 1ste VW: Buiten het driepuntsgebied ter hoogte van de VW lijn.

Tijdens de laatste VW: Buiten het driepuntsgebied, ter hoogte van de VW lijn.

Lead referee:

Tijdens de 1ste VW: Binnen het veld, naast de eerste rebounder.

Tijdens de laatste VW: Buiten het veld, in 1 lijn met de VW nemer – de eerste rebounder.

Inworpsituaties:

Inworpsituaties trail

Inworp situatie in frontcourt in de hoek van zone 6.

De bal gaat uit in de hoek van zone 6 met de base line.

Ingeven van de bal op de correcte positie.

De bal wordt ingegeven op de plaats waar de bal uit ging, dus in de hoek van zone 6 en niet t.h.v. VW lijn (wat meer mogelijkheden biedt voor de aanvaller).

Ingeven van de bal in frontcourt zone 3 ter hoogte van de VW lijn door de trail.

Het is soms eenvoudiger de bal te laten afgeven door de lead dan door de trail, zeker wanneer de inworp uitgevoerd wordt na overtreding of fout in zone 2.

Indien de inworp toch in zone 3 moet uitgevoerd worden ter hoogte van de middellijn, opletten dat je niet in de weg loopt als trail bij het oversteken van het veld wanneer er een interceptie is.

Inworpsituaties lead

Ingeven van de bal op de eindlijn in zone 6.

Boxing-in van alle spelers alvorens de met een botspass naar de speler achter de eindlijn te geven.

Valkuil = de reactie wordt gefloten en niet de actie.

Ingeven van de bal op de baseline.

Links van de speler staan die zal inwerpen.

Ingeven van de bal op de zijlijn in de hoek van zone 4.

De inworp moet gebeuren op de plaats waar de bal uit ging, dus ingeven in de hoek en niet ter hoogte van de VW lijn.

Communicatie tussen lead en trail referee

Uitbal in backcourt:

De trail volgt de actie van dichtbij en beoordeelt de actie.

Transitie trail – lead: uitballen in backcourt: beslissing door de trail indien de lead de spelers gevolgd is tot op de baseline.

Uitbal in frontcourt zone 3

Wanneer de bal in frontcourt is en de bal uit gaat ter hoogte van zone 3 tegen de middellijn.

De lead fluit de chrono stop en zoekt assistentie bij de trail die met gestrekte arm de richting aangeeft.

Een zelfde situatie kan zich voordoen bij uitballen in zone 6.

Dubbel calls in zone 5.

Lead doet de signalisatie.

Vanaf het ogenblik van de dubbel call, doet de trail geen bijkomende signalen meer tenzij hij via oogcontact daarom gevraagd wordt.

Indien een fout op een gelukt doel, zal meestal de lead onmiddellijk de punten toekennen.

De trail blijft evenwel verantwoordelijk om het toekennen van de 2 punten indien er een interference is of wanneer de lead de score niet gezien heeft.

Signalisatie aan de tafel

De trail fluit een fout – Signalisatie.

Het is niet nodig om steeds op dezelfde afgemeten afstand naar de tafel toe de signalen uit te voeren. De scheidsrechter zorgt voor een goed oogcontact met de tafel vanop een redelijke afstand en doet zijn signalisatie.

De lead fluit een fout – Signalisatie.

De kortste weg naar de tafel is een rechte lijn, zonder evenwel tussen of door de spelers te open. Het is niet nodig om als lead, rond alle spelers te lopen via zon 6 – 1 – 2 om in het midden van het terrein de signalisatie te starten.

De vroegere reden om geen signalisatie te doen naar de tafel via de kortste weg omdat je eventueel langs de spelersbank moet gaan, is voor ervaren referees geen voorwerp. Het vertraagt onnodig de hervatting van het spel. Neem de correcte call dan zal er geen reden tot protest zijn en schrik hebben voor een coach is een slechte raadgever.

De signalisatie naar de tafel:

Gebruik enkel de voorziene signalen en doe ze in een zelfde ritme als volgt:

- Nummer speler: start – 1 – 2 – einde
- Soort fout: start – 1 – 2 – einde
- De sanctie: start – 1 – 2 – einde
- Vervolgens eventueel het signaal vervanging of time out.

“Faking” – Een nieuw trend

Wat is “faking”?

Faking is het ensceneren van een fout. Dit wordt gedaan door zowel de aanvaller (headfake) als door de verdediger (een flop). Deze kwalijke trend komt langzaam aan vanuit de nationale reeksen binnen in de landelijke en provinciale reeksen. Dit is een onsportieve actie vanwege de speler en moet gestopt worden voordat er verdere irritatie ontstaat op het veld of erger nog, dat de scheidsrechter in de val gelokt wordt.

Hoe reageren op “Faking”.

Volgend op de “faking” actie het spel niet onmiddellijk onderbreken.

Duidelijk het “faking signaal” geven richting speler en collega referee (oogcontact).

Tijdens de eerste spelstilstand, zowel aan de speler als aan de coach de verwittiging geven.

Volgende “faking actie”, onmiddellijk TF.

Opgelet. Tussen de “faking” en de eerste spelstilstand kan er 2 à 3 minuten speeltijd gaan zonder wedstrijd onderbreking.

Teamwork is in deze belangrijk door onmiddellijk na de “faking” oogcontact te hebben met je collega en deze er attent op te maken dat de verwittiging voor “faking” nog moet gegeven worden, eventueel wijzend naar de betrokken speler.

De verwittiging aan speler en coach moet duidelijk zijn.

Communicatie met coaches

Tijdens de wedstrijd zijn er situaties dat de coach op een zodanige manier reageert op een fase dat het nodig is om enige uitleg te geven, of hem een waarschuwing te geven.

Dit kan gebeuren in de volgende omstandigheden:

Er is een spelonderbreking na het fluiten van een fout:

Oogcontact met de coach en tekenen doen dat je tot bij hem zal komen.

Eerst de signalisatie uitvoeren naar de tafel toe.

Vervolgens naar de coach gaan en rustig communiceren.

Er is geen spelonderbreking maar wel een transitie lead/trail of trail/lead:

Niet onmiddellijk ingaan op de reactie van de coach. De tegenaanval niet afbreken en het spel blijven volgen.

Indien de reactie te heftig is en er is een tegenaanval:

- Het spel niet onmiddellijk stilleggen wanneer de tegenstrevers hiervan nadeel zouden kunnen ondervinden (onmiddellijke scoringskans, lay up,..)
- Het spel stilleggen wanneer zijn ploeg in balbezit is.

Belangrijk is dat je een “emotionele TF” voorkomt. Dit soort TF volgen dikwijls op een moment dat de referee een fase of niet gezien heeft of verkeerd beoordeeld heeft.

Wat betreft communicatie met de coach is het volgende in overweging te nemen. Op een vraag van een coach kan je een antwoord op geven. Op een statement is dat onmogelijk.

Enkele tips voor aanvang van de wedstrijd:

- Plaats de spelers banken op minstens 5 meter van de middellijn.
- Laat vooraf de verschillende signalen weerklinken zodat je tijdens de wedstrijd niet verrast wordt.
- Zorg dat er zich geen obstakels rond het terrein bevinden die de veiligheid van de spelers en de scheidsrechters in het gedrang kunnen brengen.
- Laat de ploegafgevaardigde plaats nemen in de omgeving van zijn eigen spelersbank.

Succes!

Rudi De Reu